

დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალი“

2021 წლის

ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	9

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.com/ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალის“ სათავე ოფისის და ხელმძღვანელობას

უარყოფითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალის“ (შემდგომში „ფილიალი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, 2021 წლის 31 დეკემბრით და 2020 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლების მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის „უარყოფითი მოსაზრების საფუძვლის“ ნაწილში აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, არ ასახავს სამართლიანად ფილიალის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლებისთვის, რომლებიც დასრულდა 2021 წლის 31 დეკემბრით და 2020 წლის 31 დეკემბრით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

უარყოფითი მოსაზრების საფუძველი

მე-3 შენიშვნაში აღწერილის შესაბამისად, ფილიალმა გადაიყვანა სამუშაო ვალუტაში ბალანსის არაფულადი მუხლები, რომლებიც დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის არსებული საბოლოო სპოტ სავალუტო კურსების გამოყენებით, რაც ბასს 21 „უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგების“ დარღვევას წარმოადგენს. ამასთანავე, 2021 წლის 31 დეკემბრით და 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები, გადაყვანილი იყო სამუშაო ვალუტაში საშუალო წლიური სავალუტო კურსების გამოყენებით, რაც არ წარმოადგენს აღნიშნული ოპერაციების თარიღებისთვის მოქმედი ფაქტობრივი სპოტ სავალუტო კურსების მიახლოებას. აღნიშნული ასევე წარმოადგენს ბასს 21-ის დარღვევას. ჩვენთვის პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო ფასს სტანდარტების აღნიშნული დარღვევების ფინანსურ ანგარიშგებაზე რაოდენობრივი გავლენის დადგენა.

22-ე შენიშვნაში აღწერილის შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, არ ყოფილა აღიარებული ანარიცხები გარკვეული გრძელვადიანი სამშენებლო ხელშეკრულებების შესასრულებლად საჭირო ხარჯების აღნიშნული ხელშეკრულებებიდან მისაღებ ეკონომიკურ სარგებელთან შედარებით მეტობისთვის. ანარიცხი ინდივიდუალური წაგებიანი ხელშეკრულებებისთვის მოითხოვება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი ბასს 37-ით „ანარიცხები, პირობითი

ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“. მსგავსი შეფასება არ გაკეთებულა. ჩვენთვის პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო ფასის სტანდარტების აღნიშნული დარღვევის ფინანსურ ანგარიშგებაზე რაოდენობრივი გავლენის დადგენა.

ფილიალს არ აღურიცხავს ფასის სტანდარტებზე გადასვლის თარიღამდე განხორციელებული ხელშეკრულების მოდიფიცირებების გავლენა. ამასთანავე, ფილიალს არ გაუმყდავნებია ნაწილობრივ დაკმაყოფილებულ შესასრულებელ ვალდებულებასთან დაკავშირებული გარიგების ფასის აგრეგირებული ოდენობა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის და ახსნა-განმარტება იმისა, თუ როდის აპირებს ფილიალი აღნიშნული ოდენობების მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან მიღებული ამონაგების სახით აღიარებას, როგორც ამას ფასის 15 „ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან“ მოითხოვს. ჩვენთვის პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო აღნიშნული ინფორმაციის მიწოდება და ფასის სტანდარტების აღნიშნული დარღვევების ფინანსურ ანგარიშგებაზე რაოდენობრივი გავლენის დადგენა.

გარდა ზემოთ აღწერილი საკითხებისა, ჩვენ გამოვავლინეთ ქვემოთ წარმოდგენილი სხვა საკითხი, რომელიც ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირებას მოითხოვდა. ჩვენ არ დავსწრებივართ მარაგების დათვლას, რომლებიც აღრიცხულია 3,874 ათასი აშშ დოლარის, 1,540 ათას აშშ დოლარის და 212 ათას აშშ დოლარის ოდენობებით 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის, შესაბამისად, რადგან ჩვენ ფილიალის აუდიტორებად აღნიშნული თარიღების შემდეგ დავინიშნეთ. ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი მტკიცებულება აღნიშნული მარაგების ოდენობებზე ალტერნატიული საშუალებებით. შედეგად, ჩვენ ვერ დავადგინეთ იყო თუ არა საჭირო კორექტირებები მარაგების ოდენობებთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის და ფინანსური მდგომარეობის, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის და ფულადი ნაკადების დაკავშირებულ ელემენტებთან მიმართებაში აღნიშნული თარიღებისთვის და 2021 წლის 31 დეკემბრით და 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის.

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ფილიალისაგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი უარყოფითი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი - დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ოპერაციები და სათავო ოფისის აქტივების უსასყიდლო გამოყენება

ჩვენ ყურადღებას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მე-19 შენიშვნაზე ვამახვილებთ, რომელიც აღწერს დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ მნიშვნელოვან ოპერაციებს და სათავო ოფისის ჯგუფის მიერ ფლობილი აქტივების უსასყიდლო გამოყენებას. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული აღნიშნულ საკითხთან მიმართებაში.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს. ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ არსებობს აღნიშნული სხვა ინფორმაციის არსებითი უზუსტობა, ჩვენ ვალდებული ვართ შევატყობინოთ აღნიშნული ფაქტის შესახებ.

ზემოთ მოცემული „უარყოფითი მოსაზრების საფუძვლის“ ნაწილის პირველ, მეორე და მესამე აბზაცებში აღწერილის შესაბამისად, ფილიალმა ვერ განახორციელა 2021 წლის 31 დეკემბრით და 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების და 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2020 წლის 1 იანვრის ბალანსის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი მუხლების გადაყვანა სამუშაო ვალუტაში ბასს 21-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ვერ შეძლო წაგებიანი ხელშეკრულებებისთვის ანარიცხების აღიარება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის ბასს 37-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ვერ შეძლო ფასს სტანდარტებზე გადასვლის თარიღამდე მომხდარი ხელშეკრულებების მოდიფიცირების აღრიცხვა, ფასს 15-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიში არის არსებითად უზუსტო იგივე მიზეზების გამო მმართველობითი ანგარიშის ოდენობებთან ან სხვა მუხლებთან დაკავშირებით, რომლებზეც გავლენა აქვს აღნიშნულ საკითხებს.

ჩვენ ვერ დავასკვნით, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად უზუსტო იმ საკითხთან დაკავშირებით, რომელზეც ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულება, როგორც ეს აღწერილია ჩვენი დასკვნის „უარყოფითი მოსაზრების საფუძვლის“ ნაწილის მეოთხე აბზაცში. ჩვენ სხვა არაფერზე არ გვაქვს დასკვნა გამოსატანი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ფილიალის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ფილიალის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფილიალის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ფილიალის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ფილიალის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ფილიალის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ფილიალის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ფილიალის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ფილიალი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ვახტანგ კეჭერაძე

დღის „აზერბაიჯანის რეინიგ ზის საქართველოს ფილიალი“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

’000 აშშ დოლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	10	926	750	605
არამატერიალური აქტივები		5	5	-
გრძელვადიანი აქტივები		931	755	605
მარაგები	11	3,874	1,540	212
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	4,094	4,595	3,116
გადახდილი ავანსები		3,552	2,240	8,137
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	519	219	2,051
მოკლევადიანი აქტივები		12,039	8,594	13,516
სულ აქტივები		12,970	9,349	14,121
ვალდებულებები				
სახელშეკრულებო ვალდებულება	16	68,904	67,180	66,437
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		68,904	67,180	66,437
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	13,479	13,199	11,191
სახელშეკრულებო ვალდებულება	16	-	-	3,217
ანარიცხი გარანტიისთვის	14	1,024	929	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები		14,503	14,128	14,408
სულ ვალდებულებები სათავო ოფისთან დაკავშირებულ წმინდა ნარჩენ ოდენობამდე		83,407	81,308	80,845
სათავო ოფისთან დაკავშირებულო წმინდა ნარჩენი ოდენობა		(70,437)	(71,959)	(66,724)

დღის აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალი
2021 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 აშშ დოლარი	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი	5	33,487	28,728
მომსახურების თვითღირებულება	6	(26,238)	(29,394)
საერთო მოგება		7,249	(666)
სხვა შემოსავალი		135	35
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	8	(975)	(795)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(11)	(6)
ანარიცხების დარიცხვები	14	(40)	(929)
გაუფასურების აღდგენა /(გაუფასურების ზარალები) ფინანსურ აქტივებზე	17(b(ii))	330	(607)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	9	(1,120)	(1,212)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		5,568	(4,180)
ფინანსური შემოსავალი	7	197	10
ფინანსური ხარჯები	7	(3,404)	(3,485)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(3,207)	(3,475)
მოგება/(ზარალი) სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა ნარჩენი ოდენობის მოგების გადასახადის გადაფასებამდე		2,361	(7,655)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა ნარჩენი ოდენობის ზრდა/(შემცირება)		2,361	(7,655)

ფილიალი არ უშვებს წილობრივ ინსტრუმენტებს, შესაბამისად იგი არ წარადგენს საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას.

მოძრაობა სათავო ოფისთან დაკავშირებულ წმინდა ნარჩენ ოდენობაში არის შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	(71,959)	(66,724)
სათავო ოფისის შენატანი	-	1,155
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წარმოქმნილი რეზერვი	(839)	1,265
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა ნარჩენი ოდენობის შემცირება/(ზრდა)	2,361	(7,655)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	(70,437)	(71,959)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 28 სექტემბერს და ხელმოწერილია მისი სახელით შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი
(ხელმოწერილი)

მთავარი ბუღალტერი
(ხელმოწერილი)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-39 გვერდებზე - .

დსს აზერბაიჯანის რკინიგზის საერთოელოს ფილიალი
2021 წლის ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 აშშ დოლარი	შენიშვნა	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის მოგება/(ზარალი)		2,361	(7,655)
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	6, 10	98	85
გაუფასურების ზარალების აღდგენა/გაუფასურების ზარალები ფინანსურ აქტივებზე	17	(330)	607
გარანტიის ანარიცხის ხარჯი	14	95	929
მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის სახით მიღებული შემოსავალი	7	(3,404)	(3,341)
ფინანსური ხარჯები	7	3,207	3,475
		2,027	(5,900)
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		(2,334)	(1,328)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		533	(1,543)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		588	2,059
სახელშეკრულებო ვალდებულებაში		1,724	(2,474)
მოკლევადიანი აქტივებისთვის გადახდილ ავანსებში		(1,312)	5,897
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობაში) მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე		1,226	(3,289)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
გადახდილი პროცენტი		-	-
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული/(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		1,226	(3,289)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
სესხის გაცემა		(10)	(599)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	10	(274)	(230)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(284)	(829)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
სათავო ოფისის შენატანი		-	1,155
საფინანსო საქმიანობებიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		-	1,155
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		942	(2,963)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		219	2,051
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე, კონვერტაციის გავლენის ჩათვლით		(642)	1,131
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	13	519	219

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-39 გვერდებზე .

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშვალდებული საწარმო	11	13. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	19
2. აღრიცხვის საფუძველი	12	14. ანარიცხები	19
3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა	13	15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	13	16. სახელშეკრულებო ვალდებულება	20
5. შემოსავალი	14	17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	20
6. მომსახურების თვითღირებულება	16	18. პირობითი ვალდებულებები	24
7. წმინდა ფინანსური ხარჯები	17	19. დაკავშირებული მხარეები	25
8. დასაქმებულთა გასამრჯელოების ხარჯი	17	20. შემდგომი მოვლენები	26
9. სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	21. შეფასების საფუძველი	26
10. ძირითადი საშუალებები	18	22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	26
11. მარაგები	18	23. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	39
12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	19		

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(a) ბიზნეს გარემო

ფილიალის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ფილიალზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის შეიარაღებული კონფლიქტის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე. საქართველოს ეკონომიკაც დაზარალდა აღნიშნული მოვლენების გამო და ექვემდებარება მომავალ გაურკვევლობებს, ზემოთ აღწერილის შესაბამისად; მეორე მხრივ, 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკის ერთიანი ზრდა არის პროგნოზირებული, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი კერძო მოხმარებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ფილიალის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დღის „აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალის“ (შემდგომში „ფილიალი“) ფინანსურ ანგარიშგებას მოიცავს. ფილიალი 2015 წლის 8 აპრილს დაფუძნდა.

ფილიალის იურიდიული მისამართი: ვ. მაიაკოვსკის ქ. N1 საქართველო, თბილისი, დიდუბის რაიონი და ფილიალის საიდენტიფიკაციო ნომერია 405095891.

ფილიალის ძირითადი საქმიანობაა მარაბდადან ახალქალაქის მიმართულებით რკინიგზის მშენებლობა და რეაბილიტაცია (შემდგომში „პროექტი“). პროექტის ბიუჯეტი დაახლოებით 712 მილიონი აშშ დოლარია, საიდანაც დაახლოებით 590 მილიონი აშშ დოლარის სამშენებლო სამუშაოები უკვე დასრულებულია.

პროექტი 4 სეგმენტად არის გაყოფილი:

მარაბდა-თეთრიწყარო - 29,2კმ
თეთრიწყარო-წალკა - 49,7კმ
წალკა-ახალქალაქი - 74,1 კმ
ახალქალაქი-კარწახი - 25 კმ

ფილიალს მთლიანად აკონტროლებს დღის „აზერბაიჯანის რკინიგზა“ („სათავო ოფისი“). ფილიალის დაფინანსების და საკრედიტო დამოკიდებულების უმეტესობა დღის „აზერბაიჯანის რკინიგზის“ მმართველობის ქვეშ მყოფ ჯგუფში შემავალი სხვა საწარმოებიდან მოდის („სათავო ოფისის ჯგუფი“). შედეგად, ფილიალი ეკონომიკურად დამოკიდებულია დღის „აზერბაიჯანის რკინიგზის“ მმართველობის ქვეშ მყოფ ჯგუფზე. ამასთანავე, ჯგუფის საქმიანობა მჭიდროდაა დაკავშირებული ფილიალის მიერ სათავო ოფისის ჯგუფისთვის გაწეული მომსახურების ფასწარმოქმნის მოთხოვნებთან და მის განსაზღვრასთან, რომელიც ხორციელდება სათავო ოფისის ჯგუფში შემავალ სხვა კომპანიებთან ერთად. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

ფილიალის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის მთავრობა.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“ სტანდარტები) შესაბამისად. აღნიშნული წარმოადგენს ფილიალის ფინანსური ანგარიშგების პირველ სრულ ნაკრებს, შესაბამისად, რომელიც მომზადებულია ფასს სტანდარტების შესაბამისად და რომელშიც გამოყენებულია ფასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“.

ფილიალს ადრე არ მოუმზადებია ფინანსური ანგარიშგება სხვა ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შესაბამისად. შესაბამისად, ფილიალს არ აქვს წარმოდგენილი ფასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენების“ მიხედვით მოთხოვნილი შეჯერებები.

(b) ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის მიხედვით, რომელიც აკეთებს დაშვებას, რომ ფილიალი შეძლებს მისი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიამ აღრიცხა 70,437 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წმინდა ვალდებულების პოზიცია. ხელმძღვანელობამ შეაფასა წმინდა კუმულაციურ ზარალებთან და წმინდა ვალდებულების პოზიციასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების ხარისხი და ფილიალის და დაკავშირებული მხარეების მიერ მიღებული შემამსუბუქებელი ზომების გავლენის გათვალისწინებით (ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად) ხელმძღვანელობას აქვს გონივრული მოლოდინი, რომ ფილიალს ექნება წვდომა სათანადო ფინანსურ და სხვა რესურსებზე რათა გააგრძელოს მუშაობა, სულ მცირე, შემდეგი 12 თვის განმავლობაში:

- ფილიალის სათავო ოფისმა, დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზამ“, გამოხატა მისი განზრახვა გააგრძელოს ფილიალისთვის ფინანსური და სხვა სახის მხარდაჭერის გაწევა, რათა ფილიალმა შეძლოს პროექტის დასრულება და ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება; და
- მარაბდა-კარწახის რკინიგზის მშენებლობას მხარს უჭერს საქართველოს, აზერბაიჯანის და თურქეთის მთავრობები. პროექტის დასრულება თავდაპირველად 2015 წლამდე პერიოდში იყო დაგეგმილი. მშენებლობის დაწყებიდან, დასრულების თარიღი სხვადასხვა შიდა და გარე ფაქტორების გამო არაერთხელ გადაიდო. პროექტის თითოეული სეგმენტის დასრულების რეალური მაჩვენებლებისა და წარსული გამოცდილების გულდასმით გაანალიზების შემდეგ, ასევე სამივე სახელმწიფოსათვის პროექტის სტრატეგიული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მშენებლობის დასრულების თარიღი კვლავ გახანგრძლივდება.

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას აქვს გონივრული მოლოდინი, რომ ფილიალს აქვს და ექნება ადეკვატური რესურსები პროექტის ჯეროვნად დასასრულებლად. შესაბამისად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული ფილიალის უნართან გააგრძელოს საქმიანობა ფუნქციონირებადობის პრინციპის მიხედვით.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

მსჯელობა იქნა გამოყენებული ფილიალის სამუშაო ვალუტის განსაზღვრად. დადგინდა, რომ ფილიალის სამუშაო ვალუტაა შერჩეული შტატების დოლარი („USD“ ან „აშშ დოლარი“), შემდეგი ძირითადი მიზეზების გამო:

- ვალუტა, რომელიც ძირითად გავლენას ახდენს მომსახურების გაყიდვის ფასებზე არის აშშ დოლარი - ვალუტა, რომელშიც დენომინირებულია გაყიდვის ფასები;
- ვალუტა, რომელიც ძირითად გავლენას ახდენს საქონლისა და მომსახურების მიწოდების არსებით და სხვა ხარჯებზე, მათ შორის სამშენებლო მასალების ფასებზე არის აშშ დოლარი - ვალუტა, რომელშიც დენომინირებულია აღნიშნული ხარჯები და ანგარიშსწორების ვალუტა;
- მეორეხარისხოვანი მაჩვენებლები აშშ დოლარზე მიუთითებენ, რადგან საფინანსო საქმიანობის უმეტესი ნაწილი და ფულადი სახსრების შენახვა აშშ დოლარში ხორციელდება.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები გადაყვანილია ფილიალის სამუშაო ვალუტაში საშუალო წლიური გაცვლითი კურსების გამოყენებით. ფულადი და არაფულადი მუხლების ნაშთები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის გადაყვანილია საბოლოო გაცვლითი კურსების გამოყენებით.

იმ შემთხვევაში თუ სხვა სამუშაო ვალუტა იქნება შერჩეული, შეიძლება საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/ზარალიც შეიცვალოს.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია აშშ დოლარში. აშშ დოლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს სტანდარტებთან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. შეფასებების გადახედვები აღიარებულია პერსპექტიულად.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 2(b) - ფუნქციონირებადი საწარმო: არსებობს თუ არა არსებითი განუსაზღვრელობა, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს ფილიალის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ;
- შენიშვნა 3- სამუშაო ვალუტის განსაზღვრა;
- შენიშვნა 1(a) - სათავო ოფისის ჯგუფზე დამოკიდებულება;
- შენიშვნა 19 - დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება, შეფასება და წარდგენა;
- შენიშვნები 17 და 19 - დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების და დებიტორული მოთხოვნების ამოღებადობის შეფასება; და
- შენიშვნა **Error! Reference source not found.** - განსაზღვრა იმისა, წარმოადგენს თუ არა სამშენებლო ხელშეკრულების ფარგლებში დაპირებული მომსახურება ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას;

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ფილიალის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ფილიალი შემდგომადგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიებში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივების ან ვალდებულებებისთვის
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივის ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივის ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

ფილიალი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შენიშვნაში 17(a) - ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები.

5. შემოსავალი

(a) შემოსავლის წყაროები

ფილიალი შემოსავალს გამოიმუშავებს, ძირითადად, მისი ძირითადი მომხმარებლებისთვის სარკინიგზო სამშენებლო მომსახურების გაწევით: შპს „მარაბდა-კარწახი“ და შპს „აზერინსაატსერვისი“.

’000 აშშ დოლარი	2021	2020
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
სამშენებლო შემოსავალი	33,487	28,728
სულ შემოსავალი	<u>33,487</u>	<u>28,728</u>

(b) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

მთლიანი შემოსავალი გენერირდება საქართველოს ფარგლებში გაწეული სამშენებლო მომსახურებიდან.

(c) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე და მიღებულ ავანსებზე.

’000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	3,914	3,761	3,041
სახელშეკრულებო ვალდებულება	68,904	67,180	69,654

სახელშეკრულებო აქტივი კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის სანაცლოდ ანაზღაურების მიღების უფლებას წარმოადგენს. თუ ფილიალი თავის კლიენტს საქონელს გადასცემს მის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან ანაზღაურების ვადის დადგომამდე, მაშინ აღიარდება სახელშეკრულებო აქტივი გამომუშავებული ანაზღაურებისთვის, რომელიც არის პირობითი.

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან არ წარმოშობილა სახელშეკრულებო აქტივები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის.

(d) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ანაზღაურების მიხედვით. ფილიალი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათისა და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით. წაგებიანი ხელშეკრულებების სააღრიცხვო პოლიტიკების სანახავედ, იხილეთ ასევე შენიშვნა 22(m)(ii).

მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მათ შორის მნიშვნელოვანი გადახდის პირობები	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკა
სამშენებლო მომსახურება	შემოსავალი ფასდება ანაზღაურების მიხედვით, რომლის მიღებასაც ფილიალი მოელის კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით. შემოსავალი სამშენებლო ხელშეკრულებებიდან აღიარდება დროის განმავლობაში „თვითღირებულების“ /რესურსების (cost-to-cost) მეთოდის მიხედვით (თვითღირებულებაზე ფასნამატის დამატებით). ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ „რესურსების მეთოდი“ წარმოადგენს მის მიერ შესასრულებელი ვალდებულების დაკმაყოფილების პროგრესის შესაბამის შეფასებას, ფასს 15-ის შესაბამისად. სამშენებლო მომსახურების ინვოისები გამოიწერება ყოველთვიურად და ჩვეულებრივ გადასახდელია 30 დღის განმავლობაში.	მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ფილიალის მიერ შესასრულებელი ვალდებულებები კმაყოფილდება და შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში. ფილიალი მომსახურებას დროის განმავლობაში გადასცემს და შესაბამისად, აკმაყოფილებს მის შესასრულებელ ვალდებულებას და აღიარებს შემოსავალს დროის განმავლობაში იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ფილიალის საქმიანობის შედეგები არ ქმნის ფილიალისთვის ალტერნატიული გამოყენების მქონე აქტივს და ფილიალს აქვს აღნიშნულ თარიღამდე შესრულებული მომსახურების ანაზღაურების აღსრულებადი უფლება.

მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მათ შორის მნიშვნელოვანი გადახდის პირობები	შემოსავლის ა ღირებულების პოლიტიკა
-------------------------	---	--------------------------------------

ფილიალმა განსაზღვრა მისი დაპირება შეასრულოს სამშენებლო სამუშაოები პროექტის ფარგლებში, როგორც ერთიანი შესასრულებელი ვალდებულება, რადგან ფილიალი გასწევს ოთხი ურთიერთდაკავშირებული რკინიგზის სეგმენტის ინტეგრაციის არსებით მომსახურებას, როგორც ეს შეპირებულია ხელშეკრულებაში, რომელიც წარმოადგენს კომბინირებულ შედეგს, რაზეც გაფორმდა ხელშეკრულება კლიენტთან.

ფილიალი რამდენიმე ხელშეკრულებას ერთი ხელშეკრულების სახით აღრიცხავს, რადგან ხელშეკრულებები იდება გაერთიანებული სახით ერთ კლიენტთან. ერთ ხელშეკრულებაში გადასახდელი ანაზღაურების ოდენობა დამოკიდებულია სხვა ხელშეკრულებების ფასზე ან მათ შესრულებაზე და ხელშეკრულებებში შეპირებული საქონელი ან მომსახურება ერთიან შესასრულებელ ვალდებულებას წარმოადგენს.

ფილიალის საქმიანობა ქმნის აქტივს, რომელსაც კლიენტი აკონტროლებს, რადგან აქტივი მშენებლობის შედეგად იქმნება. შესაბამისად, შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში.

სამშენებლო ხელშეკრულება მოიცავს მნიშვნელოვან საფინანსო კომპონენტს, რადგან ანაზღაურება მიღებულ იქნა საავანსო გადახდების სახით 2015 წლიდან. მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის აღრიცხვისთვის გამოყენებულ იქნა მქონე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები.

6. მომსახურების თვითღირებულება

’000 აშშ დოლარი

ქვეკონტრაქტორისაგან შესყიდული სამშენებლო მომსახურება
მასალები
ხელფასები და გასამრჯელოები
კომუნალური ხარჯები
საწვავის ხარჯები
ცვეთა
სხვა

2021	2020
18,365	26,474
4,371	1,642
1,549	729
87	125
759	283
87	79
233	63
26,238	29,395

7. წმინდა ფინანსური ხარჯები

იხილეთ შენიშვნა 22(b) და 22(c)-ში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები.

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით, შემდეგ ერთეულებზე:		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	10
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	192	-
ფინანსური შემოსავალი	197	10
სამშენებლო ხელშეკრულების მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტი - საპროცენტო ხარჯი	(3,404)	(3,341)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	-	(144)
ფინანსური ხარჯები	(3,404)	(3,485)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(3,207)	(3,475)

8. დასაქმებულთა გასამრჯელოების ხარჯი

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ხელფასები და გასამრჯელოები	628	592
ბონუსები	22	59
სხვა სარგებელი	325	144
გადასახდელი	975	795

სახელფასო უწყისის კლასიფიკაცია ფუნქციების მიხედვით:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
მომსახურების თვითღირებულება	1,549	729
ადმინისტრაციული ხარჯები	975	795
გადასახდელი	2,524	1,524

9. სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
უსაფრთხოების ხარჯები	273	165
მომსახურება	195	683
წარმომადგენლობითი ხარჯები	128	-
აღჭურვილობის მომსახურების ხარჯი	126	135
ტრანსპორტირების ხარჯები	180	75
საიჯარო ხარჯი	39	51
რემონტი და ტექნიკური მხარდაჭერა	50	19
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	22	17
საოფისე მარაგები	17	12
საქველმოქმედო ხარჯები	15	4
კომუნალური ხარჯები	14	8
სამივლინებო ხარჯები	14	1
სხვა ხარჯები	47	42
გადასახდელი	1,120	1,212

10. ძირითადი საშუალებები

'000 აშშ დოლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და სამშენებლო აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	სულ
თვითღირებულება					
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	160	271	23	294	748
შესყიდვები	-	139	39	61	239
გასვლები	-	(30)	(13)	-	(43)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	160	380	49	355	944
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	160	380	49	355	944
შესყიდვები	-	184	11	93	288
გასვლები	-	(141)	(2)	(16)	(159)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	160	423	58	432	1,073
ცვეთა და გაუფასურების ზარალები					
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	-	(71)	(19)	(53)	(143)
წლის ცვეთა	-	(35)	(6)	(44)	(85)
გასვლები	-	23	11	0	34
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	(83)	(14)	(97)	(194)
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	-	(83)	(14)	(97)	(194)
წლის ცვეთა	-	(45)	(8)	(45)	(98)
გასვლები	-	115	2	28	145
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	-	(13)	(20)	(114)	(147)
საბალანსო ღირებულებები					
2020 წლის 1 იანვარს	160	200	4	241	605
2020 წლის 31 დეკემბერს	160	297	35	258	750
2021 წლის 31 დეკემბერს	160	430	38	298	926

ცვეთის ხარჯი, 87 ათასი აშშ დოლარი 2021 წელს და 79 ათასი აშშ დოლარი 2020 წელს, შესაბამისად, დარიცხულია გაყიდვების თვითღირებულებაზე.

(a) უზრუნველყოფა

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის არცერთი ქონება არ ექვემდებარება რეგისტრირებულ გირავნობას.

11. მარაგები

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
სამშენებლო მასალები	3,337	1,499	-
საწვავი	19	33	10
სხვა მარაგები	518	8	202
	3,874	1,540	212

12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
მოკლევადიანი:			
სავაჭრო მოთხოვნები	3,914	3,761	3,041
საგადასახადო აქტივები	180	834	75
სულ მოკლევადიანი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,094	4,595	3,116

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
ფული სალაროში	13	15	-
საბანკო ნაშთები	506	204	2,051
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	519	219	2,051

14. ანარიცხები

'000 აშშ დოლარი	გარანტიები	წაგებიანი ხელშეკრულებები	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	-	-	-
წლის განმავლობაში შექმნილი ანარიცხები	929	-	929
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	929	-	929
წლის განმავლობაში შექმნილი ანარიცხები	95	-	95
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,024	-	1,024

(a) საგარანტიო ანარიცხები

ანარიცხი დაფუძნებულია მსგავს სამშენებლო მომსახურებასთან დაკავშირებულ ისტორიულ საჩივართა მონაცემებზე დაფუძნებულ შეფასებებზე.

15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
ვალდებულები სამშენებლო მომსახურებისთვის	(13,460)	(13,156)	(11,174)
სახელფასო ვალდებულებები	(19)	(43)	(17)
სულ ვალდებულებები	(13,479)	(13,199)	(11,191)

ფილიალის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

16. სახელშეკრულებო ვალდებულება

სახელშეკრულებო ვალდებულების ნაშთი უკავშირდება შპს „მარაბდა-კარწახ“-თან, სამშენებლო პროექტთან დაკავშირებული სარეკონსტრუქციო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფარგლებში მიღებულ ავანსებს. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებული ნაშთი აღიარდება შემოსავლად პროექტის დასრულებისას, კლიენტთან საბოლოო მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმების შემდეგ.

17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, განუსაზღვრელობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

ფილიალმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფილიალის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ფილიალი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 17(b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ შენიშვნა 17(b)(iii));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 17(b)(iv)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აკისრია სრული პასუხისმგებლობა ფილიალის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და ზედამხედველობაზე.

ფილიალის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება ბაზრის პირობებისა და ფილიალის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით ფილიალის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ფილიალის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი ძირითადად წარმოიშობება ფილიალის კლიენტების მიმართ არსებულ მოთხოვნებთან და სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებთან მიმართებაში.

ფინანსური აქტივების და სახელშეკრულებო აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ყველაზე დიდ საკრედიტო რისკს. საანგარიშგებო თარიღებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება აღიარებული ფინანსური აქტივებისთვის იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	3,914	3,761	3,914
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	519	219	519
საკრედიტო რისკზე მთლიანი მაქსიმალური დაქვემდებარება	4,433	3,980	4,433

გაუფასურების (ზარალები)/ზარალების აღდგენა ფინანსურ აქტივებზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და წარმოდგენილია ქვემოთ:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	(136)	(64)
გაუფასურების ზარალი სასესხო მოთხოვნებზე	-	(543)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა სასესხო მოთხოვნებზე	298	-
გაუფასურების ზარალის აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებზე	168	-
	330	(607)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნების რისკის ხარისხი საანგარიშგებო თარიღებისთვის არის შემდეგი:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	გაუფასურების ზარალის რეზერვი	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული
31 დეკემბერი 2021			
'000 აშშ დოლარი			
მიმდინარე (ვადაგადაცილების გარეშე)	-	-	
1-30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,122	(208)	არა
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული*	53,546	(53,546)	კი
	57,668	(53,754)	
31 დეკემბერი 2020			
'000 აშშ დოლარი			
მიმდინარე (ვადაგადაცილების გარეშე)	-	-	
1-30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,001	(240)	არა
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული*	53,578	(53,578)	კი
	57,579	(53,818)	
1 იანვარი 2020			
'000 აშშ დოლარი			
მიმდინარე (ვადაგადაცილების გარეშე)	-	-	
1-30 დღემდე ვადაგადაცილებული	3,217	(176)	არა
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული*	53,514	(53,514)	კი
	56,731	(53,690)	

* 2020 წლის 1 იანვრამდე, ფილიალი ძირითადი კონტრაქტორისთვის, შპს „დემირიოლსერვი“-სთვის (საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანია), გასწევდა სამშენებლო მომსახურებას ქვეკონტრაქტორის სახით. შპს „დემირიოლსერვის“-ს საქმიანობა შეწყვეტილი ჰქონდა ბასს სტანდარტებზე გადასვლის თარიღისათვის (2020 წლის 1 იანვარი). შესაბამისად, აღნიშნული თარიღისათვის დაუფარავი მოთხოვნების მთლიანი ნაშთი 53,514 ათასი დოლარის ოდენობით იქნა სრულად გაუფასურებული, რადგან მენეჯმენტის შეფასებით აღნიშნული ნაშთის ამოღება არ არის მოსალოდნელი.

სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. გეოგრაფიულად, ფილიალის საკრედიტო რისკი მთლიანად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ფილიალის მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული პრეს ინფორმაციის საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს. ფილიალმა თავისი 90 დღეს ვადაგადაცილებული მოთხოვნები მე-3 დონის ინსტრუმენტებად დააკლასიფიცირა.

მოდრაობა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვში

მოდრაობა გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს	(53,578)	(53,514)
აღიარებული გაუფასურების ზარალი	(136)	(64)
გაუფასურებული მოთხოვნების ანაზღაურება	168	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	<u>(53,546)</u>	<u>(53,578)</u>

საბანკო ნაშთები განთავსებულია სს „პაშა ბანკ საქართველოში“, მოკლევადიანი დეფოლტ რეიტინგით B, Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელი დონის ინსტრუმენტების სახით. ფილიალი არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაჰენტი ვერ შემდეგს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის არ არის არსებითი.

გაცემული სესხები

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის, გაცემული სესხების ნაშთი მოიცავდა დაკავშირებული მხარის საწარმოებზე ბასს სტანდარტებზე გადასვლამდე გაცემულ სესხებს. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობამ სრულად აღიარა გაუფასურება აღნიშნულ ნაშთებთან მიმართებით, იხილეთ ასევე შენიშვნა N19.

მოდრაობა გაუფასურების რეზერვში გაცემულ სესხებთან მიმართებით იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს	(27,610)	(27,067)
აღიარებული გაუფასურების ზარალი	-	(543)
გაუფასურების ანაზღაურება	298	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	<u>(27,312)</u>	<u>(27,610)</u>

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფილიალი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ფილიალის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ფილიალის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ხელმძღვანელობა დამატებით უზრუნველყოფს, რომ ფილიალმა შეინარჩუნოს საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ ყოველთვის ჰქონდეს საშუალება დააკმაყოფილოს საკუთარი ფინანსური ვალდებულებები, რომლებსაც ფილიალი კისრულობს ყოველდღიური საქმიანობის შედეგად ან რომლებიც გაუთვალისწინებელი გარემოებების შედეგად წარმოიშობა.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

31 დეკემბერი 2021

	სახელშეკრულებო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2 წელზე მეტი
'000 აშშ დოლარი					
სავაჭრო და სხვა					
ვალდებულებები	(13,460)	(13,460)	(13,460)	-	-
	(13,460)	(13,460)	(13,460)	-	-

31 დეკემბერი 2020

	სახელშეკრულებო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2 წელზე მეტი
'000 აშშ დოლარი					
სავაჭრო და სხვა					
ვალდებულებები	(13,156)	(13,156)	(13,156)	-	-
	(13,156)	(13,156)	(13,156)	-	-

1 იანვარი 2020

	სახელშეკრულებო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2 წელზე მეტი
'000 აშშ დოლარი					
სავაჭრო და სხვა					
ვალდებულებები	(11,174)	(11,174)	(11,174)	-	-
	(11,174)	(11,174)	(11,174)	-	-

ფილიალის სათავო ოფისმა, დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზამ“, გამოხატა მისი განზრახვა გააგრძელოს ფილიალისთვის ფინანსური და სხვა სახის მხარდაჭერის გაწევა, ფილიალის საჭიროებისამებრ, რათა მან შეძლოს მისი საოპერაციო არსებობის გაგრძელება, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან სულ მცირე 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში, იხილეთ ასევე შენიშვნები 2 (b) და 20.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები იმოქმედებს ფილიალის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

ფილიალი ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმდენად, რამდენადაც არსებობს შეუსაბამობა იმ ვალუტებს შორის, რომლებშიც დენომინირებულია გაყიდვები, შესყიდვები და კრედიტები და ფილიალის სამუშაო ვალუტას შორის.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ფილიალის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

	ლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2021	ლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020	ლარში დენომინირებული 1 იანვარი 2020
'000 აშშ დოლარი			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	33	66	434
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	215	51	44
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4	15	1
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(191)	(109)	(38)
წმინდა დაქვემდებარება	61	23	441

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

აშშ დოლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2021	2020	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ლარი	0.3105	0.3216	0.3228	0.3052

18. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. თუმცა, ფილიალს არ აქვს დაზღვევა მისი ბიზნეს საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში, და კვლავ არსებობს რისკი, რომ კონკრეტული აქტივების დაკარგვას ან განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფილიალის ოპერაციებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე..

(b) სასამართლო დავა

ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს მიმდინარე სასამართლო დავები და საჩივრები, რომელთაც შეიძლება არსებითი გავლენა ჰქონდეთ ფილიალის საოპერაციო შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე და რომლებიც არ არის წარმოდგენილი წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ფილიალის ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. დაკავშირებული მხარეები

(a) სათავო ოფისი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

ფილიალის პირდაპირი მაკონტროლებელი მხარეა დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზა“. ფილიალის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის მთავრობა.

(b) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

(i) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია დასაქმებულთა გასამრჯელოების ხარჯების კატეგორიაში (იხ. შენიშვნა 8):

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ხელფასები და ბონუსები	283	94
	283	94

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

'000 აშშ დოლარი	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი		
	2021	2020	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020	1 იანვარი 2020
საქონლისა და მომსახურების შესყიდვა:					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები	-	84	-	-	-
სავაჭრო მოთხოვნები (მთლიანი)					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები			53,546	53,578	53,514
სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვი					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები			(53,546)	(53,578)	(53,514)
გაცემული სესხები (მთლიანი):					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები			27,312	27,610	27,076
გაცემული სესხების რეზერვი					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები			(27,312)	(27,610)	(27,076)
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი)					
იმავე დონის შვილობილი საწარმოები	298	(543)			

ბასს სტანდარტებზე გადასვლის თარიღში (1 იანვარი 2020), ფილიალმა სრული გაუფასურება აღიარა დაკავშირებულ მხარეზე, შპს „Demirioiservice“-ზე (საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმო) გაცემული სესხებსა და დებიტორულ მოთხოვნების ნაშთებზე 27,076 ათასი აშშ დოლარის და 53,514 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, შესაბამისად, რადგან მენეჯმენტის მოსაზრებით აღნიშნული ნაშთების ამოღება სავარაუდო არ არის.

კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულების შესასრულებლად, ფილიალმა უსასყიდლოდ გამოიყენა სათავო ოფისის ჯგუფის მიერ ფლობილი და კონტროლირებული დროებითი სარგებლობის პირობით მოწოდებული ძირითადი საშუალებების ერთეულები. ხელმძღვანელობას არ შეუფასებია აქტივების უსასყიდლოდ გამოყენების გზით განხორციელებული ნატურალური ფორმით შენატანის სამართლიანი ღირებულება.

20. შემდგომი მოვლენები

2022 წლის განმავლობაში, სათავო ოფისის ჯგუფმა განახორციელა 8,591 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით შენატანი ფილიალში. 2023 წლის განმავლობაში, სათავო ოფისის ჯგუფმა განახორციელა 4,379 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით შენატანი ფილიალში.

21. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ფილიალის მიერ.

(a) შემოსავლის აღიარება

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ანაზღაურების მიხედვით. ფილიალი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს მომსახურებაზე.

შემოსავლის აღიარების პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია შენიშვნაში 5.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ფილიალის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე;
- საპროცენტო ხარჯი;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს. უცხოური ვალუტის კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, რაც დამოკიდებულია იმ ფაქტზე, წარმოდგენილია თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები გადაყვანილია ფილიალის სამუშაო ვალუტაში საშუალო წლიური გაცვლითი კურსების გამოყენებით. ფულადი და არაფულადი მუხლების ნაშთები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის გადაყვანილია საბოლოო გაცვლითი კურსების გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში, თუ ფილიალს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ხსენებული თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და როდესაც ხსენებული ვალდებულება შესაძლებელია საიმედოდ იქნას შეფასებული. იმდენად, რამდენადაც ფილიალის შენატანები სოციალურ პროგრამებში სარგებელს მოუტანს ფართო საზოგადოებას და არ შემოიფარგლება ფილიალის თანამშრომლებით, ისინი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

(e) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(f) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში მოგვიანებით შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებსა და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვრულ მოცულობაზე მეტი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც ხარჯი დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვისაც გადახდილ იქნა დივიდენდი.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები. ფილიალი ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღირიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(გ) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება. წინა პერიოდებში დარიცხული საგადასახადო ზარალი არ გამოიყენება მომავალ დაბეგვრად მოგებებთან მიმართებაში.

(h) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგების თვითღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, თვითღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(i) სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა ნარჩენი ოდენობა

ფილიალი არ წარმოადგენს ცალკეულ იურიდიულ პირს და შესაბამისად, იგი არ უშვებს საკუთარ წილობრივ ინსტრუმენტებს. სათავო ოფისი უფლება აქვს მის მიერ ფილიალში განხორციელებული ინვესტიციის ნაღდი ანგარიშსწორებით ანაზღაურება მოითხოვოს. ანაზღაურების ვალდებულება წარმოშობს ასანაზღაურებელი ოდენობის მიმდინარე ღირებულების ოდენობით ვალდებულებას. არაპრაქტიკულია აღნიშნული ვალდებულების ზუსტი ოდენობის განსაზღვრა, რადგან უცნობია, როდის და მოითხოვს თუ არა სათავო ოფისი აღნიშნული ოდენობის დაბრუნებას. როგორც პრაქტიკული მიზანშეწონილობა, ფილიალი „სათავო ოფისთან დაკავშირებულ წმინდა ნარჩენ ოდენობას“ საწარმოს წმინდა აქტივების ფასს საბალანსო ღირებულებით აფასებს.

მოგების განაწილება სათავო ოფისზე წარმოდგენილია საფინანსო საქმიანობის სახით ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

მოგების განაწილება სათავო ოფისზე აღიარებულია მისი გამოცხადებისას და წარმოდგენილია „ფინანსური ხარჯების“ სახით მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გამოცხადებული მოგების განაწილების გადაუხდელო ოდენობა პერიოდის ბოლოსთვის, წარმოდგენილია „სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა ნარჩენი ოდენობის“ ფარგლებში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით.

თუ ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ფილიალში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან ფილიალის შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ფასდება ინდივიდუალური აქტივების მნიშვნელოვანი კომპონენტები და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ნიმუშს. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ფილიალი იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები, მიმდინარე პერიოდისთვის, შემდეგია:

მანქანა-დანადგარები და სამშენებლო აღჭურვილობა	5-10 წლამდე
საოფისე აღჭურვილობა და ავეჯი და მოწყობილობები	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	7-15 წლამდე

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(k) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები და გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც ფილიალი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე.

ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული), გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის შესყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფილიალის მიერ არ ხდება ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ფილიალი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა დაკავშირებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება ბიზნეს მოდელის შეცვლის შემდეგ საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფილიალს შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფილიალის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფინანსური აქტივების შემდეგ კატეგორიებს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 12) და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (შენიშვნა 13), რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები შემდგომ შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობით განპირობებული ამონაგები და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს, რომელთა დაფარვის ვადა არის სამი თვე ან ნაკლები შემენის თარიღიდან. მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი არა-არსებითია.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ფილიალმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ფილიალი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ფილიალი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევის გაკეთების დროს ფილიალი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ფილიალი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან (მაგ. კონვერტაციის ფუნქციის დამატება).

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ფილიალი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ფილიალი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას ფილიალი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას ფილიალი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა მოდიფიცირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ყაზახეთის ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და ფილიალს აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახდილ საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ფილიალი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია პერსპექტიულად.

ფილიალი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ფილიალი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფილიალი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ფილიალი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ფილიალი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფილიალი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ფილიალი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ფილიალი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ფილიალს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(l) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფილიალი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე;

ფილიალი აფასებს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ფილიალი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევების გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ფილიალის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ფილიალი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ფილიალი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ფილიალის მიმართ, ფილიალის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია.

ფილიალი მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც ფილიალი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ფილიალის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ფილიალი) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის, ფილიალი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ფილიალის მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურისა იმ პირობებით, რომლებსაც ფილიალი სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდებისათვის, ზარალის რეზერვი დარიცხულია მოგებაზე ან ზარალზე და აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია, როდესაც ფილიალს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის, ფილიალს აქვს განსაზღვრული ბრუტო საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკა, როდესაც ფინანსური აქტივი არის 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, მსგავსი აქტივების ამოღების ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე. კორპორატიული მომხმარებლების შემთხვევაში ფილიალი ახორციელებს ვადებისა და ჩამოწერის ოდენობების ინდივიდუალურ შეფასებას, იმის გათვალისწინებით არსებობს თუ არა აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერილი თანხებიდან ფილიალი არ ელოდება მნიშვნელოვან აღდგენას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება მაინც გახდეს სააღსრულებლო საქმიანობის საგანი იმისათვის, რომ მოვიდეს ფილიალის თანხების ამოღების პროცედურებთან შესაბამისობაში.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ფილიალის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოძინებებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე, გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულების დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების ზარალები აღიარდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალი აქტივები საბალანსო ღირებულებების შესამცირებლად, პროპორციულობის პრინციპით.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალები ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(m) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, როცა ფილიალს აქვს სანდოდ შეფასებადი, სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადებამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, ვალდებულებებისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. დისკონტის პოზიციის დახურვა აღიარდება ფინანსური ხარჯის სახით.

(i) გარანტიები

ანარიცხი გარანტიებისთვის, შესაბამისი პროდუქტის ან მომსახურების გაყიდვისას აღიარდება. ანარიცხი დაფუძნებულია გარანტიის პირვანდელ მონაცემებზე და ყველა შესაძლო შედეგის მათთან დაკავშირებულ ალბათობებთან შეწონილ ოდენობებზე.

(ii) წაგებიანი ხელშეკრულებები

ხელმძღვანელობას არ შეუფასებია აჭარბებს თუ არა ვალდებულებების შესრულებისთვის საჭირო გარდაუვალი ხარჯები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან მისაღებ მოსალოდნელ სარგებელს.

(n) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ფილიალი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

(i) როგორც მოიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადების ან მისი ცვლილების დროს, ფილიალი ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მისი შესაბამისი, განცალკევებული ფასის მიხედვით. თუმცა, უძრავი ქონების იჯარებისთვის ფილიალმა გადაწყვიტა არ განეცალკევებინა არასაიჯარო კომპონენტები და საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტები, ერთიანი საიჯარო კომპონენტის სახით აღერიცხა.

ფილიალი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

შემდგომ ხდება გამოყენების უფლებით აქტივის ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ფილიალს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ გამოყენების უფლებით აქტივის თვითღირებულება ასახავს ფილიალის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ფილიალის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ფილიალი დისკონტირების განაკვეთად მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

ფილიალი მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს სხვადასხვა გარე დაფინანსების წყაროებიდან საპროცენტო განაკვეთების მოპოვების გზით და აკეთებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობების და იჯარით აღებული აქტივის სახეობის ასახვის მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს შემდეგს:

- ფიქსირებული გადახდები, მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, რომლებიც თავდაპირველად დაწყების თარიღისთვის არსებული ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით იქნა შეფასებული;
- ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში გადასახდელი ოდენობები; და
- აღსრულების ფასი შესყიდვის ოფციონის ფარგლებში, რომლის გამოყენებაშიც ფილიალი გონივრულად დარწმუნებულია, საიჯარო გადახდები არასავალდებულო განახლების პერიოდის განმავლობაში თუ ფილიალი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ გამოიყენებს გახანგრძლივების შესაძლებლობას და ჯარიმები იჯარის ნაადრევი შეწყვეტისთვის, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ფილიალი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ არ შეწყვეტს ნაადრევად ხელშეკრულებას.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია, როდესაც არსებობს ცვლილება სამომავლო საიჯარო გადახდებში, რომელიც წარმოიშვა ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების შედეგად, თუ არსებობს ცვლილება ფილიალის შეფასებაში იმ ოდენობისა, რომელიც მოსალოდნელია, რომ იქნება გადასახდელი ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში, თუ ფილიალი შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან თუ არსებობს გადახდილი არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ფილიალი მის "აქტივებს გამოყენების უფლებით" რომლებიც არ აკმაყოფილებენ "საინვესტიციო ქონების" განმარტებას, "ძირითადი საშუალებების" კატეგორიაში, ხოლო საიჯარო ვალდებულებებს "სესხები და კრედიტების" კატეგორიაში აკლასიფიცირებს (ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში).

ფილიალმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე (მათ შორის, IT აღჭურვილობა) ფილიალი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე.

(ii) როგორც მეიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი მოდიფიცირებისას, ფილიალი, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით.

როდესაც ფილიალი მეიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, ფილიალი ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, ფილიალმა გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

როდესაც ფილიალი შუალედური მეიჯარეა, იგი აღრიცხავს თავის წილებს ძირითადი იჯარისა და ქვეიჯარის კატეგორიებში, ცალ-ცალკე. იგი აფასებს ქვეიჯარის საიჯარო კლასიფიკაციას გამოყენების უფლების მქონე აქტივის მითითებით, რომელიც წარმოიშობა ძირითადი იჯარიდან, და არა შესაბამისი აქტივის მითითებით. თუ ძირითადი იჯარა არის მოკლევადიანი იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც ფილიალი იყენებს ზემოთ აღწერილ შედავას, მაშინ იგი ქვეიჯარას საოპერაციო იჯარის სახით აკლასიფიცირებს.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ ფილიალი ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

ფილიალი იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. ფილიალი შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

ფილიალი საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

23. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც 2022 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ფილიალს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შესწორებული სტანდარტები მიღებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ფილიალის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).
- სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის შესწორებები)
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ბასს 8-ის შესწორებები).
- ერთი გარიგების შედეგად წარმოშობილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი (ბასს 12-ის შესწორებები).

მმართველობითი ანგარიშგება

2021 წლის საქმიანობის მიმოხილვა

ზოგადი ინფორმაცია

დახურული სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის რკინიგზის საქართველოს ფილიალი საქართველოში დაფუძნდა 2015 წლის 8 აპრილს და მისი საიდენტიფიკაციო კოდია 405095891.

ფილიალის დამფუძნებელია დახურული სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის რკინიგზა. საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია წარმოადგენს დახურული სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის რკინიგზის (სათაო ოფისი) ფილიალს საქართველოში.

ფილიალი დაარსდა მარაბდა-ახალქალაქის სარკინიგზო მონაკვეთზე (ახალქალაქის სადგურის ჩათვლით) სარეაბილიტაციო, სარეკონსტრუქციო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის.

2021 წლის 31 დეკემბრის და მდგომარეობით, კომპანიაში დასაქმებულია 250-ზე მეტი თანამშრომელი. დახურული სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის რკინიგზის უშუალო აქციონერი, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის აზერბაიჯანის სახელმწიფო, რომელიც ფლობს გამოშვებული სააქციო კაპიტალის 100%-ს.

კომპანიას საწესდებო კაპიტალი არ გააჩნია ვინაიდან წარმოადგენს უცხოური დაწესებულების ფილიალს საქართველოში. სათავო ოფისთან ურთიერთობისას გამოიყენება დაფინანსების ანგარიში. დაფინანსება ხდება სათავო ოფისიდან გადმორიცხული თანხებით, ასევე სათავო ოფისის მიერ მარაბდა-კარწახის სარკინიგზო მონაკვეთზე გაწეული ხარჯების დაფინანსებით.

კომპანია წარმოადგენდა ბაქო-თბილისი-ყარსის საქართველოს სარკინიგზო მონაკვეთის მშენებლობის მთავარ ქვეკონტრაქტორს. მშენებლობის დასრულება არაერთხელ გადაიწია, რამაც გამოიწვია გაუთვალისწინებელი ხარჯების მნიშვნელოვანი ზრდა. ამასთან თავდაპირველ ხარჯთაღრიცხვაში გათვალისწინებული ფასები მნიშვნელოვნად განსხვავდება შემდგომ წლებში დაფიქსირებული ფაქტიური ფასებისაგან. თავდაპირველი ხარჯთაღრიცხვის გადათვლასა და აქტუალურ ფასებთან შესაბამის გადათვლაზე სამხარაულოს ეროვნულ ბიუროს მიერ 2014 წელს მოხდა ხარჯთაღრიცხვის ხელახალი გადაანგარიშება, რომლის საფუძველზეც სხვაობამ პირვანდელ ხარჯთაღრიცხვასა და ფაქტიურ ხარჯებს შორის დაახლოებით 94 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. ეს თანხა ასახულია საქართველოს, აზერბაიჯანისა და თურქეთის მთავრობებს შორის საკოორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილებებში. შემდგომ წლებში აღნიშნული ზარალის გამომწვევი მიზეზები არ შეცვლილა და კომპანიას უწევს 2009-2010 წლებში შედგენილი ხარჯთაღრიცხვით სამუშაოების მიწოდება. ამ ფაქტორებმა გამოიწვია კომპანიის ზარალიანობა, თუმცა კომპანია წარმოადგენს აზერბაიჯანის სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული კომპანიის ფილიალს და

პროექტის სახელმწიფოთაშორისი მნიშვნელობიდან გამომდინარე ზარალის დაფარვა ხდება სათავო ოფისიდან მიღებული დაფინანსებით.

საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები

2022 და შემდგომი პერიოდის მთავარი მიზნები უკავშირდება მარაბდა-ახალქალაქის სარკინიგზო მონაკვეთის (ახალქალაქის სადგურის ჩათვლით) სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულებას. ამ ეტაპზე კომპანიას სხვა გეგმები და მიზნები არ გააჩნია

ფინანსური მაჩვენებლები (ათას დოლარში)

'000 აშშ დოლარი	2021
განგრძობითი ოპერაციები	
შემოსავალი	33,487
მომსახურების თვითღირებულება	(26,238)
საერთო მოგება	7,249
სხვა შემოსავალი	135
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	(975)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(11)
ანარიცხების დარიცხვები	(40)
გაუფასურების ანაზღაურება /(გაუფასურების ზარალები) ფინანსურ აქტივებზე	330
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,120)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები	5,568
ფინანსური შემოსავალი	5
ფინანსური ხარჯები	(3,212)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(3,207)
მოგება/(ზარალი) სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა წარჩენი ოდენობის მოგების გადასახადის გადაფასებამდე	2,361
მოგების გადასახადის ხარჯი	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული სათავო ოფისთან დაკავშირებული წმინდა წარჩენი ოდენობის ზრდა/(შემცირება)	2,361

მომსახურების თვითღირებულება

'000 აშშ დოლარი

	2021
სამშენებლო მომსახურება	18,365
მასალები	4,371
ხელფასები და გასამრჯელოები	1,549
კომუნალური ხარჯები	874
საწვავის ხარჯები	759
ცვეთა	87
სხვა	233
	26,238

სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 აშშ დოლარი

	2021
უსაფრთხოების ხარჯები	273
მომსახურება	195
წარმომადგენლობითი ხარჯები	128
აღჭურვილობის მომსახურების ხარჯი	126
ტრანსპორტირების ხარჯები	180
საიჯარო ხარჯი	39
რემონტი და ტექნიკური მხარდაჭერა	50
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	22
საოფისე მარაგები	17
საქველმოქმედო ხარჯები	15
კომუნალური ხარჯები	14
სამივლინებო ხარჯები	14
სხვა ხარჯები	47
	1,120

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

კომპანიის საქმიანობის ძირითად რისკს წარმოადგენს დაფინანსების დაგვიანება რამაც შესაძლოა შეაფერხოს დარჩენილი სამუშაოების დროულად ჩაბარება, ასევე სამშენებლო მასალებზე ფასების შემდგომი ზრდა გაზრდის ფილიალის ზარალს, რომლის დასაფარად სათაო ოფისიდან დამატებითი დაფინანსების მიღება გახდება საჭირო. ფილიალის ხელმძღვანელობას დანერგილი აქვს მთელი რიგი კონტროლის პროცედურები და პროცესები, რათა შეინარჩუნოს ჯანსაღი ფინანსური სიტუაცია, განსაზღვროს რისკ-ფაქტორები და მათზე დროული რეაგირება მოახდინოს.

ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ფილიალი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ფილიალის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი ძირითადად წარმოიშობა ფილიალის კლიენტების მიმართ არსებულ მოთხოვნებთან და სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებთან მიმართებაში.

ფინანსური აქტივების და სახელშეკრულებო აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ყველაზე დიდ საკრედიტო რისკს. საანგარიშგებო თარიღებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება აღიარებული ფინანსური აქტივებისთვის იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	34,923,094	34,784,595
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	519	219
საკრედიტო რისკზე მთლიანი მაქსიმალური დაქვემდებარება	4,442,613	4,003,814

გაუფასურების (ზარალები)/ანაზღაურებები ფინანსურ აქტივებზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და წარმოდგენილია ქვემოთ.

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	(136)	(64)
გაუფასურების ზარალი სასესხო მოთხოვნებზე	-	(543)
გაუფასურების ზარალის ანაზღაურება სასესხო მოთხოვნებზე	298	-
გაუფასურების ზარალის ანაზღაურება სავაჭრო მოთხოვნებზე	168	-
	330	(607)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნების რისკის ხარისხი საანგარიშგებო თარიღებისთვის არის შემდეგი:

31 დეკემბერი 2021	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	გაუფასურების ზარალის რეზერვი	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული
'000 აშშ დოლარი			
მიმდინარე (ვადაგადაცილების გარეშე)	-	-	-
1-30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,122	(208)	არა
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული*	53,338	(53,338)	კი
	57,460	(53,546)	
31 დეკემბერი 2020			
'000 აშშ დოლარი			
მიმდინარე (ვადაგადაცილების გარეშე)	-	-	-
1-30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,001	(240)	არა
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული*	53,338	(53,338)	კი
	57,339	(53,578)	

* 2020 წლის 1 იანვრამდე, ფილიალი ძირითადი კონტრაქტორისთვის, შპს „Demiriolservice“-სთვის (საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანია), გასწევდა საშუალებლო მომსახურებას ქვეკონტრაქტორის სახით. კონტრაქტმა შეწყვიტა მისი საქმიანობა 2020 წლის 1 იანვრისთვის, შესაბამისად დაუფარავი მოთხოვნების მთლიანი ნაშთი იყო სრულად გაუფასურებული.

სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. გეოგრაფიულად, ფილიალის საკრედიტო რისკი მთლიანად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ფილიალის მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ

შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული პრეს ინფორმაციის (საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიაწვდიან დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოძრაობა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვში

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს	(53,578)	(53,514)
აღიარებული გაუფასურების ზარალი	(136)	(64)
გაუფასურებული მოთხოვნების ანაზღაურება	168	-
ნაშთი 31 დეკემბრის	(53,546)	(53,578)

საბანკო ნაშთები განთავსებულია სს „პაშა ბანკ საქართველოში“, მოკლევადიანი დეფოლტ რეიტინგით B, Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელი დონის ინსტრუმენტების სახით. ფილიალი არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაპენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის არ არის არსებითი.

გაცემული სესხები

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2020 წლის 1 იანვრისთვის, გაცემული სესხების ნაშთი დაკავშირებული მხარის საწარმოებზე გაცემულ სესხებს მოიცავდა. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობამ სრულად აღიარა გაუფასურება აღნიშნულ ნაშთებთან მიმართებაში.

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში გაცემულ სესხებთან მიმართებაში იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს	(27,610)	(27,067)
აღიარებული გაუფასურების ზარალი	-	(543)
გაუფასურების ანაზღაურება	298	-
ნაშთი 31 დეკემბრის	(27,312)	(27,610)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფილიალი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ფილიალის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შემდგომ დაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების

დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ფილიალის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ხელმძღვანელობა დამატებით უზრუნველყოფს, რომ ფილიალმა შეინარჩუნოს საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ ყოველთვის ჰქონდეს საშუალება დააკმაყოფილოს საკუთარი ფინანსური ვალდებულებები, რომლებსაც ფილიალი კისრულობს ყოველდღიური საქმიანობის შედეგად ან რომლებიც გაუთვალისწინებელი გარემოებების შედეგად წარმოიშვება.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

31 დეკემბერი 2021

'000 აშშ დოლარი სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბალანსო ღირებულება (13,460)	სახელშეკრულებო		1-2 წლამდე	2 წელზე მეტი
		ფულადი ნაკადები (13,460)	6-12 თვემდე (13,460)		
	(13,460)	(13,460)	(13,460)	-	-

31 დეკემბერი 2020

'000 აშშ დოლარი სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბალანსო ღირებულება (13,156)	სახელშეკრულებო		1-2 წლამდე	2 წელზე მეტი
		ფულადი ნაკადები (13,156)	6-12 თვემდე (13,156)		
	(13,156)	(13,156)	(13,156)	-	-

ფილიალის სათაო ოფისმა, დსს „აზერბაიჯანის რკინიგზამ“, გამოხატა მისი განზრახვა გააგრძელოს ფილიალისთვის ფინანსური და სხვა სახის მხარდაჭერის გაწევა, ფილიალის საჭიროებისამებრ, რათა მან შეძლოს მისი საოპერაციო არსებობის გაგრძელება, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან სულ მცირე 12 -თვიანი პერიოდის განმავლობაში

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები იმოქმედებს ფილიალის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

ფილიალი ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმდენად, რამდენადაც არსებობს შეუსაბამობა იმ ვალუტებს შორის, რომლებშიც დენომინირებულია გაყიდვები, შესყიდვები და კრედიტები და ფილიალის სამუშაო ვალუტას შორის.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ფილიალის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	ლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2021	ლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	33	66
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	215	51
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4	15
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(191)	(109)
წმინდა დაქვემდებარება	61	23

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

აშშ დოლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2021	2020	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ლარი	0.3105	0.3216	0.3228	0.3052

დირექტორი

მიქაილ აბზასოვ